

תקנון בית דין ארצי

1. הגדרות

בתקנון זה :-

הלשכה: לשכת סוכני ביטוח בישראל

בית-דין ארצי: בית-דין שנבחר באסיפה כללית ארצית של הלשכה בהתאם לתקנון הלשכה סעיף 9.1 (בית-הדין)

2. בית-הדין הארצי - כללי

- 2.1 כל סכסוך אזרחי בין חברי הלשכה שמקורו בעיסוקם המקצועי כסוכני ביטוח וכן כל סכסוך בין הלשכה לבין החבר בה, בין שעילתו נוצרה לפני תיקון תקנות אלה ובין שלאחריה, יימסר להכרעתו של בית-הדין הארצי של הלשכה. בית-הדין הארצי אשר ישב בהרכב של שלושה לפחות שייקבע ע"י יו"ר בית-הדין, ישמש כבורר וידון בסכסוך על פי חוק הבוררות ויהיה מוסמך לפסוק גם על דרך הפשרה, בהכרעת הרוב וגם בלי לתת נימוקים לפסק דינו. סעיף זה בתקנון משמש הסכם בוררות שצד לו כל חבר בלשכה מכוח היותו חבר.
- 2.2 בית הדין הארצי מוסמך לדון בסכסוך שבין חברי לשכה לבין סוכנים שאינם חברים בלשכה וכן בין חברי הלשכה לבין גורמים מחוץ ללשכה, בהסכמה הדדית של הצדדים ועל פי תקנון הלשכה. סוכן ביטוח שאינו חבר לשכה, המגיש תלונה כנגד חבר לשכה, ישלם אגרה מיוחדת בסך 250 ש"ח צמוד למדד ינואר 2000.
- 2.3 בית הדין הארצי יהא מוסמך לפרש את תקנון הלשכה, תקנון בית הדין ותקנון ועדת האתיקה, כאמור בסעיף 10.3 בתקנון בית הדין הארצי.
- 2.4 עד 30 יום לפני מועד הבחירות לתפקיד נשיא הלשכה, יכונס בית הדין הארצי בהרכב של חמישה (כולל יו"ר בית הדין הארצי) כדי לאשר את רשימת המועמדים לתפקיד נשיא הלשכה שתוגש בפניו. כל מועמד חייב להיות ביום הבחירות, לפחות 5 שנים רצופות חבר בלשכה ושימש בעשר השנים האחרונות לפחות קדנציה אחת מלאה כחבר באחד ממוסדות הלשכה כמוגדרים בסעיף 1.3 בפרק הגדרות למעט סעיפים 1.3.1; 1.3.8; 1.3.9. המועמד לנשיאות חייב לצרף לבקשתו 100 חתימות של חברי לשכה התומכים במועמדותו.
- 2.5 רשאי בית הדין הארצי לזמן בפניו אחד, או יותר, מבין המועמדים כדי לאמת פרטים.
- 2.6 החלטת בית הדין הארצי לפסילת מועמדותו של מועמד אחד, או יותר, בהתאם לאמור בסעיף 2.4 לעיל, הינה סופית.
- 2.7 תקופת ההתיישנות של עבירות שבטיפולו של בית הדין הארצי הינה ארבע שנים לאחר מועד התרחשות העבירה.
- 2.8 רשאי יו"ר בית הדין הארצי למחוק תלונה שהוגשה בחלוף 90 יום ממועד הגשתה מחמת חוסר מעש.

- 3.1 לבית-הדין הארצי תובאנה לבירור תביעות או קובלנות בענייני ממון, או קובלנות של חבר או חברי הלשכה נגד חבר, או חברי הלשכה, או נגד מוסד, או מוסדות של הלשכה.
- 3.2 לבית-הדין הארצי תובאנה לבירור כל התביעות, או קובלנות של מוסדות הלשכה נגד חבר, או חברי הלשכה וכן הליכים שהועברו אליו ע"י ועדת האתיקה. כל האמור בסעיפים 2.1-2.2 (כולל) בין שהעילה נוצרה לפני תיקון תקנות אלה ובין שלאחריו.
- 3.3 בית-הדין הארצי יושב בהרכב של שלושה לפחות, או בכל הרכב מורחב אחר שיקבע יו"ר בית-הדין. הרכב בית-הדין וכן מינוי אב בית-דין לגבי כל דיון ייקבע ע"י יו"ר בית הדין. בית-הדין ישמש כבורר וידון בסכסוך על פי חוק הבוררות.
- 3.4 בית-הדין הארצי יושב בהרכב של חמישה, מהם אב בית-הדין, בשמיעת ערעורים על החלטות של מוסדות הלשכה, וכן בשמיעת ערעור בזכות ע"פ סעיף 8.5. בהרכב של שלושה יושב בדיוני הרגילים האחרים, או בכל הרכב מורחב אחר שייקבע ע"י יו"ר בית הדין הארצי. כמו כן יושב בית הדין בהרכב של שלושה בדיון על קובלנה של הלשכה על אי קיום החלטה של ועדת האתיקה או כל מוסד אחר בלשכה.
- 3.5 בית הדין הארצי מוסמך לשבת בהרכב של חמישה חברים לפחות כדי לפרש אחד, או יותר, מכללי האתיקה המקצועית וזאת מיוזמתו, או לפי בקשה של חבר, או חברים בלשכה, או מוסד של הלשכה, אשר תופנה ליו"ר בית הדין הארצי. בית הדין הארצי יושב לא יאוחר מ-30 יום ממועד הגשת הבקשה וייתן הכרעתו לא יאוחר מ-30 יום ממועד ישיבתו.
- 3.6 הרכב בית-הדין וכן מינוי אב בית-הדין לגבי כל דיון, ייקבע על-ידי יו"ר בית-הדין מתוך החברים שנבחרו כאמור לעיל בכל מקרה או ערעור. יו"ר בית-הדין יהא מוסמך לשנות הרכב בית-הדין, בשמשו כבורר, לפי בקשתו המנומקת של כל צד לסכסוך, כל עוד לא החל בית-הדין לדון בסכסוך.
- 3.7 חבר בית דין לא ישתתף בדיון שיש לו נגיעה אישית בו והדבר ירשם בפרוטוקול.
- 3.8 הרכב בית דין שהחל לשבת בדיון ונסתיימה כהונתו בפועל, יהיה מוסמך לסיים את הדיון שהחל בו, וזאת לא יאוחר מ-3 חודשים ממועד סיום כהונתו.

4. בית-הדין הארצי - דיון בתביעות

- 4.1 כל תביעה, או קובלנה, תוגש לבית-הדין הארצי, באמצעות מזכירות הלשכה, בשלושה עותקים עבור בית-הדין ומספר עותקים נוסף כמספר הנתבעים. מזכירות הלשכה תעביר את כתב התביעה, או הקובלנה, לידי יו"ר בית-הדין אשר יורה בעניין העברתה לנתבע ויקבע מועד לדיון.
- 4.2 מועד הדיון שנקבע לא יהיה קצר מ-15 יום ולא יעלה על 60 יום מיום בו נמסר לנתבע כתב התביעה. עם מסירת כתב התביעה יועמד הנתבע על זכותו להגיש כתב הגנה וזאת לא יאוחר מ-15 יום מיום שקיבל את כתב התביעה. גם כתב ההגנה יוגש לבית-הדין באמצעות מזכירות הלשכה בשלושה עותקים בשביל בית-הדין ומספר עותקים נוסף כמספר התובעים. מזכירות הלשכה תנהג בכתב ההגנה כפי שנהגה בכתב התביעה. מי שלא הגיש כתב הגנה במועד, או לא התייצב במועד שנקבע, רשאי בית הדין לדונו שלא בפניו וליתן כנגדו פסק דין.

- 4.3 בישיבה הראשונה של בית-הדין, יחתמו הצדדים על שטר בוררין בפני בית-הדין וזאת בהתאם לחוק הבוררות תשכ"ח-1968, או כל חוק אחר הבא תחתיו, ברם, תקנון בית-הדין משמש הסכם בוררות שצד לו כל חבר בלשכה מכוח היותו חבר, אפילו לא חתם על שטר בוררין לסכסוך מסויים.
- 4.4 יו"ר בית-הדין יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדחות המועדים הקבועים בתקנון בית הדין, או להאריך. הוגשה תביעה שכנגד בכתב הגנה, יותאמו המועדים, כדי לאפשר הגשת כתב הגנה בתביעה שכנגד.

5. בית-הדין הארצי - דיון בערעורים

- 5.1 לבית-הדין יובאו לבירור ערעורים על החלטות ועדת האתיקה, או מוסדות הלשכה האחרים.
- 5.2 בישיבה הראשונה של בית-הדין, יחתמו הצדדים על שטר בוררין בפני בית-הדין וזאת בהתאם לחוק הבוררות תשכ"ח-1968, או כל חוק אחר הבא תחתיו. ברם תקנון בית-הדין משמש הסכם בוררות שצד לו כל חבר בלשכה מכוח היותו חבר, אפילו לא חתם על שטר בוררין לסכסוך מסויים.
- 5.3 ערעור על החלטות ועדת האתיקה והמוסדות האחרים יוגש למזכירות הלשכה תוך 30 יום ממועד ההחלטה, או תוך 30 יום מיום שנמסר לצדדים, או נשלח בדואר רשום.
- 5.4 רשאי יו"ר בית הדין הארצי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את מועד הגשת הערעור לתקופה שלא תעלה על 60 יום מתום התקופה הנקובה בסעיף 5.3 לעיל.
- 5.5 מזכירות הלשכה תעביר את הערעור לידי יו"ר בית הדין הארצי אשר יקבע את הרכב חברי בית הדין (לפי סעיף 3.4 לעיל), אשר ידון בעניין וכן ימנה את אב בית הדין - יו"ר ההרכב.
- 5.6 יו"ר ההרכב יקבע את מועד הדיון ויאפשר למשיב בערעור להגיש כתב תשובה, תוך 15 יום מיום שהועברה לידי המשיב הודעת הערעור. מי שלא הגיש כתב תשובה במועד, או לא התייצב מועד שנקבע, רשאי בית הדין לדון שלא בפניו וליתן פסק דין.
- 5.7 הודעת הערעור וכן כתב תשובה לערעור יוגשו לבית-הדין באמצעות מזכירות הלשכה במספר עותקים כמספר חברי בית-הדין והצד שכנגד.

6. כתבי טענות וכללי הדיון

- 6.1 כתבי הטענות בפני בית-הדין הארצי, חייבים לציין בבירור את שמות בעלי הדיון, כתובותיהם, ואם יש נציגים - את שמותיהם וכתובותיהם.
- 6.2 כתב התביעה חייב לפרט בבירור את העובדות המהוות את עילת התביעה, אימתי נולדה העילה ואת הסעד המבוקש. כתב הגנה חייב לציין לאיזה מן העובדות הנטענות בכתב התביעה, מסכים הנתבע ואיזה מהן-הוא מכחיש.
- 6.3 כתב הגנה יכול לכלול תביעה שכנגד ותביעה צריכה לפרט את כל אותם הפרטים שחייבים לציין בכתב התביעה.
- 6.4 כתב ערעור יפרט את נימוקי הערעור; כתב תשובה יביא בצמצום תשובה לנימוק הערעור. לא הוגש כתב תשובה, או לא ניתנה תשובה לנימוק ערעור כלשהו לא תחשב עובדה זו כהסכמה לערעור, או לנימוק שלא השיבו עליו.
- 6.5 יו"ר בית-הדין יקבע את המועד והמקום לכל דיון וישיבה ואם נעשתה התביעה שלא בנוכחות הצדדים, תשלח הזמנה - לפחות 10 ימים לפני מועד הדיון - לכל צד.

- 6.6 לא התייצב אחד הצדדים, או לא הגיש כתב הגנה, או לא הגיש המשיב כתב תשובה לערעור לדיון שנקבע ונוכח בית-הדין שההזמנה לאותו דיון נשלחה לצד בהתאם להוראות התקנון, יכול הוא:
א. לקיים את הדיון בהעדר אותו צד ולפסוק בו.
ב. לדחות את הדיון למועד אחר ולהורות על הזמנתו החוזרת של הצד הנעדר.
בית-הדין לא יקיים דיון בהעדר צד, אם הצד הנוכח ביקש שלא לקיים את הדיון שלא בנוכחות הצד השני.
- 6.7 חבר הלשכה בין אם הוא בעל דין, או לאו, כי יסרב להזמנת בית הדין, או כי ימאן להעיד, או להשיב על שאלות בית הדין, או אם לא יאות למסור לבית הדין, על פי דרישתו, כל ראייה שברשותו, או בשליטתו, או כי יפריע לבית הדין - יחשב כמפר תקנון הלשכה.
- 6.8 יכול התובע בכל עת שהיא לבטל את תביעתו והמערער את ערעורו. רשאי בית-הדין לחייב את התובע או המערער בתשלום לנתבע, או למשיב, או בתשלום לקופת הלשכה, אם מצא בית-הדין כי התביעה, או הערעור היו קנטרנים והוגשו שלא לצורך.
- 6.9 בעת הדיון בפני בית-הדין הארצי יעיד התובע תחילה ויביא עדיו; רשאי בית-הדין הארצי להחליט על סדר אחר של שמיעת עדים. במקרה של תביעה נגדית - ייקבע סדר שמיעת העדויות ע"י בית-הדין.
- 6.10 בית-הדין הארצי, ביושבו בערעור יכול להסתפק בעיון בפרוטוקול הועדה, או המוסד המערער ובכתבי הערעור והתשובה ולהחליט בערעור בלי לשמוע את הצדדים. מאידך יכול בית-הדין להחליט כי על הצדדים להתייצב ולאפשר להם לטעון בפניו.
- 6.11 מזכירות הלשכה תטפל בביצוע ההליכים הטכניים הקשורים בדיונים לפי תקנון זה, אולם על הצדדים לדאוג בעצמם להבאת עדיהם.
- 6.12 אין בקיומו של תאגיד, או כל גוף אחר בשליטתו, או בחברותו של חבר לשכה בו, במישרין, או בעקיפין, כדי למנוע אחריות אישית של החבר למעשים ו/או מחדלים של התאגיד, או הגוף האמורים.

7. ייצוג בעלי הדין

- 7.1 יכול בעל הדין להיות מיוצג ע"י עורך דין, או חבר הלשכה, אולם חייב בעל הדין להיות נוכח בפועל בכל ישיבות בית הדין.
- 7.2 לא יופיע אדם כנציגו של מתדיין, אלא אם הגיש לבית-הדין יפויי כוח ערוך וחתום כדין.
- 7.3 היה צד לדיון מוסד בלשכה יהיה הוא מיוצג ע"י יו"ר המוסד, או ע"י מי שהוסמך על-ידו בכתב, ללא צורך ביפויי כוח נוסף.

8. פסק - הדין

- 8.1 פסק-הדין יינתן לא יאוחר מאשר תוך 30 יום מתום הדיונים. אם לא ניתן פסק-הדין מיד עם תוך הדיונים, יישלח אל הצדדים בדואר רשום לכל עניין יראוהו כמתקבל ע"י הצדדים, ארבעה ימים מיום שנשלח כאמור.
- 8.2 בית-הדין יהיה מוסמך לפסוק גם על דרך הפשרה, וכן בהכרעת הרוב וכן מבלי לתת נימוקים לפסק-הדין.
- 8.3 בדונו בתלונה, או קובלנה, או ערעור, יהיה מוסמך בית הדין הארצי להטיל אחד, או יותר, מהעונשים הבאים:

- 8.3.1 אזהרה.
- 8.3.2 נזיפה, או נזיפה חמורה.
- 8.3.3 הרחקה על תנאי לתקופה כפי שיקבע.
- 8.3.4 הפסקת חברות בלשכה לתקופה קצובה.
- 8.3.5 הוצאת חבר מהלשכה לצמיתות.
- 8.3.6 חיוב בעל הדין בתשלום הסכום אותו תובע הצד השני, בצירוף ריבית והצמדה ו/או קנס לטובת הצד השני.
- 8.3.7 חיוב בעל הדין לוותר על הביטוח, או התיק עליו נתבע, לטובת הצד השני.
- 8.3.8 תשלום הוצאות הדיון וכן לחייב בהוצאות הדיון את הצדדים, או מי מהם כמו כן הטלת קנס כספי ו/או החזר הוצאות על המתלונן במקרה של תלונה בלתי מוצדקת.
- 8.3.9 הטלת קנס כספי לטובת אחת הקרנות של הלשכה, או למטרה ציבורית אחרת כאשר המתלונן הוא אחד ממוסדות הלשכה.
- 8.3.10 להמליץ בפני המפקח לשלול רשיונו של הסוכן המורשע.
- 8.3.11 להורות על פרסום פסק הדין בפרסומי הלשכה ו/או בעיתונות הכללית - בציון שם הסוכן המורשע וכן הפצתו של פסק הדין בין חברות הביטוח ו/או משרד המפקח על הביטוח.
- 8.4 ביושבו בערעור יהיה בית-הדין מוסמך לדחות את הערעור וכן לבטל החלטה שבערעור ולתת במקומה פסק-דין משלו.
- 8.5 פסק הדין של בית הדין הארצי ניתן לערעור בזכות.
- 8.5.1 ערעור בזכות יוגש בתוך 30 יום ממועד מתן פסק הדין וישמע בפני בית הדין בהרכב הגדול לפחות ב-2 חברי בית דין נוספים מההרכב בערכאה הקודמת.
- 8.5.2 הרכב המותב בערעור בזכות יהיה ברוב החברים אשר לא היו במושב בערכאה הראשונית, ובתנאי כי הם יהוו את הרוב מבין חברי ההרכב.
- 8.5.3 לא הוגש ערעור על ידי מי מהצדדים בתוך פרק הזמן שנקבע בסעיף זה, פסק הדין של בית הדין יהיה סופי, ואין אחריו ולא כלום.

9. פסילת חבר בית-הדין

- 9.1 חבר בית-הדין הארצי, לרבות היושב ראש, חייב לפסול את עצמו מלהשתתף בבירור תביעה, או קובלנה, או ערעור אם יש לו קשר, קירבה, או יחס מיוחד לאחד המתדיינים, או לעניין העומד לדיון.
- 9.2 רצה חבר בית-הדין לפסול עצמו מלהשתתף בבירור מסויים, יודיע על כך בעוד מועד ליושב ראש בית-הדין.
- 9.3 בעל דין הסבור כי אחד מחברי בית-הדין לא צריך לדון בעניינו, אם מחמת נגיעה לעניין, או יחס מיוחד לאחד מבעלי הדין, רשאי הוא לפנות ליו"ר בית-הדין בבקשה כי אותו חבר יפסול את עצמו מהשתתפות בדיון.

9.3.1 יו"ר בית-הדין יבדוק את נימוקי הבקשה ובמידה ומצא אותם מבוססים, או מצא כי קיים חשש של נגיעה, ישנה את הרכב בית-הדין בהתאם.

9.3.2 החלטה בעניין זה נתונה בידי יו"ר בית-הדין בלבד והחלטתו תהיה סופית.

9.4 במידה וחבר בית הדין הארצי הינו אחד מהצדדים בדיון, יתקיים הדיון בהרכב של שני חברים מבית הדין הארצי שייקבעו ע"י יו"ר בית הדין הארצי (או ע"י סגנו כאשר יו"ר בית הדין הוא אחד הצדדים בדיון) וחבר נוסף מבין חברי ועדת האתיקה שייקבע ע"י יו"ר ועדת המשמעת. את הדיון ינהל אחד מחברי בית-הדין הארצי המשתתפים בדיון.

10. הוראות כלליות

~~~~~

10.1 בכל עניין שלגביו אין הוראה בתקנון זה, רשאי בית-הדין לקבוע לעצמו נוהל.

10.2 חוק הבוררות תשכ"ח- 1968 יחול על הדיונים ומתן פסק-דין לפי תקנון זה, במידה והוראות תקנון זה אינן נוגדות את ההוראות של אותו חוק.

10.3 בית הדין הארצי בהרכב של חמישה חברים לפחות יהא מוסמך לפרש הוראה, או יותר של תקנון הלשכה, אולם לעניין פרשנות תקנון בית הדין וועדת האתיקה - יישב בית הדין הארצי בהרכב של 7 חברים לפחות.